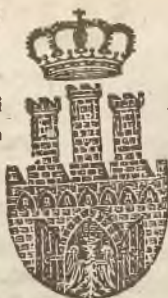
Ner 122.

ROK 1842

ŚRODA 1 CZERWCA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Nikodema M.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Swiatopełk.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
30	6	27" 6' 622	+ 9° 5	3''' 85	Pn Wschodni słaby	Pogoda	
	2	6, 111	+ 18, 3	3, 13	Pł Wschodni mocny	Pogoda z Chmurami	
	10	6, 684	+ 10, 9	4, 03	PPn Wschodni słaby	Pogoda	

Wiadomości zagraniczne.

FRANCYA.

Paryż 18 *Maja*.

Na posiedzeniu wczorajszém izby parów podczas obiad nad projektem do prawa, dotyczącym kredytów nadzwyczajnych na rok 1841 i 1842, wszczęła się dyskussya o traktacie przeglądania okrętów. Markiz Boissy jął mówić przeciw niemu, ale z taką namiętnością i z takiemi zarzutami przeciw p. Guizotowi i polityce angielskiéj, że sprawie swojéj przez to tylko zaszkodził. Nazwał on między innemi pana Guizota organem interessów angielskich w gabinecie naszym. — Minister spraw zagranicznych oświadczył powtórnie, że traktatu z dnia 21 Grudnia 1841 ratyfikować nie myśli i że pogłoska, jakoby tylko ukończenia posiedzeń doczekać się chciał, aby to uczynić, jest zupełnie płonną.

Izba deputowanych na wczorajszéj sessyi kontynuowała obrady nad budżetem. Kilka set milionów fran. uchwalono bez najmniejszéj uwagi; za to powstał żywy spór między kilku członkami oppozycyi i jeneralnym prokuratorem względem skazania gazety *Temps*. Jeneralny prokurator dowodzi, że wyrok sądu zupełnie prawny i że redakcyę gazety téj nieraz już ostrzegano.

Rząd ogłasza dzisiaj w *Messager* raporta o armii afrykańskiéj. Jenerał Bugeaud dnia 8 b. m. stanął w Mostaganem. Organizował tam kolumnę, z którą nad Schelifem działać miał, chciał się jednakże wprzód doczekać powrotu jenerała Arbonville który expedycyą na południe od Maskary przedsięwziął. Jenerał gubernator dnia 12 b. m. w pochód wyruszyć zamyślał. Jenerał Arbonville w ostatnich dniach Kwietnia Kalifę Abdelkadera, Ben-Thamy, który się w bliskości Maskary był pokazał, ścigał i do pustyni zapędził. Jenerał Lamoriciere, który równocześnie z Oranu do Maskary się udał był, zawojował znowu kilka pokoleń. Jenerał Bedeau d. 27 Kwietnia z Tremezenu na odsiecz Nedromy wyruszył, któreto miasto Abd-el-Kader z 3,000 Kabailów blokował. Uderzywszy na nieprzyjaciela pokonał go, a dnia 1 Maja obozował nad samą granicą marokańską.

ANGLIA.

Londyn 15 *Maja.*

Tylekroć wspominany bal kostiumowy w pałacu Buckingham d. 12 się odbył. Cały szereg pokojów paradnych był otwarty i wspaniale oświecony. Przedewszystkiém odznaczała się sala tronowa, któréj górna część, gdzie królowa siedziała, od 530 płomieni gazowych jaśniała, których światło tak było kierowane, że wszystkie promienie na tron spadały. *Morning Post* wyzywa wszystkie dwory europejskie, ażali podobne zgremadzenie pięknych kobiet wystawić potrafią jakie w dniu tym w blasku dyamentów i brylantów królową Anglii otaczały. Królowa tego wieczora jeden tylko dyament, 10,000 f. wartości na głowie miała.

Tutejszy kartystowski narodowy konwent według dziennika *Sun* rozwiązał się, i członkowie udali się do swych wyborczych korporacyi, dla ułożeuia petycyi do królowéj, aby ich kartę zamieniła w prawo dla całego kraju.

Jako przykład koniecznéj potrzeby środka narodowego prawa przeciw przedrukowywaniu przytacza *Globe*, że ostatnie nadeszłe z New-Yorku gazety zawierają uwiadomienie, iż dnia 5 Kwietnia wyjdzie *extra quadrupel Brother Jonatana* (gazety, która przeszło dwa razy od gazety *Times* jest większa) po 25 centymów czyli 1 szyling, aby najnowszy pana Bulwera romans *Zanoni* od razu objąć. Tym sposobem—dodaje tutejszy dziennik—*Zanoni* Bulwera sprzedaje się w New-Yorku po 1 szg. (2 zł.) podczas gdy tenże w Londynie kosztuje 1 f. szt. (42 złp.)

Dnia 18 *Maja.*

Dom znakomity handlowy w Glasgowie odebrał pismo z *Singapore* z dnia 22 Lutego w którém wyrażono: »Przez przybyły z Chin okręt dowiadnję się, że Emoy, Tschusan i Ningpo przez pełnomocnika angielskiego raporta wolne ogłoszone zostały i że ludność prowincyi Tschekiang Anglików wezwała, żeby prowincyą tę zajęli, kiedyby krajowcy woleli być pod rządem angielskim aniżeli chińskim.»

TURCYA.

Konstantynopol 27 *Kwietnia.*

Ostatnia poczta z Beirut podaje wiadomość że poruszenie druzów przeciw warownemu zamkowi Bettedin, w którym się Omar pasza znajduje, nie powiodło się. Powód do tego nowego poruszenia w którém upatrujemy tylko druzów uzbrojonych przeciw tureckiemu gubernatorowi w Libanie, był następujący. Druzowie w walkach z Maronitami, dostali w swoje ręce kassę rządu, która była pod strażą Emira eł Kassim uwięzionego w późniejszym czasie. Szejkowie podzielili się tą kassą w któréj miało się znajdować kilkanaście milionów piastrów, i pomimo kilkakrotnych wzywań Omar paszy, wzbraniali się zwrócić mu zrabowane pieniądze. To skłoniło gubernatora tureckiego do wezwania naczelników druzyjskich na konferencyę w celu zgodnego załatwienia téj sprawy. Przybyło ich tylko sześciu czy siedmiu, których Omar uwięził i wyprawił do Beirut. We dwa dni późniéj druzowie starali się wodę otaczającą Bettedin odprowadzić, dla przypuszczenia szturmu do tego zamku, ale zostali pobici i rozproszeni przez albańczyków, i oddział druzów zostający pod dowództwem jednego szejka napluzyjskiego, którzy się połączyli z wojskiem tureckiém przeciw własnym swoim ziomkom. Wzburzenie w górach zwiększyło się w skutku poniesionéj porażki, i we wszystkich okolicach zgromadzają się druzowie, aby walczyć przeciw turkom którzy jednak czują się dość silnemi, aby nawet zaczepuie działać przeciw nim w górach. Napróżno szejkowie druzów starają się podburzyć maronitów, i skłonić ich do współdziałania przeciw turkom. Pamiętni dawniéj nieprzyjaźni i krwawych walk które jeszcze niedawno między nimi miały miejsce, maronici nie chcą mieć nic wspólnego z przyciśuionemi teraz druzami, i zdają się chcieć ich zostawić własnemu losowi, tak że teraz los syryjskich górali zdaje się być faktycznie rozstrzygnionym. Przy niejedności jaka między niemi panuje, muszą oni upaść pod władzą turków. Seraskier Mustafa Nuri pasza, przybył na powrót do Beirut z swojéj

wycieczki do Jeruzalem, i natychmiast po swojém przybyciu wydał Nedszid paszy który wyruszył z 5,000 ludzi z Damaszku dla poboru podatków w Hauranie, rozkaz puszczenia się natychmiast ku Anti-Libanowi przeciw tamtejszym druzom; on zaś sam, Seraskier, z czterema lub pięciu tysiącami wojska które ma w Beirut i okolicach, wyruszy także bezzwłocznie przeciw powstańcom.

Obecny tu posłaniec egipski Sami pasza, uczynił Porcie w imieniu Mehmeda Ali formalną propozycyę wysłania 10,000 wojska egipskiego do Syryi, dla uspokojenia téj prowincyi, i ułatwienia wykonania środków administracyjnych które sułtan zamierza tam zaprowadzić. Wielki wezyr w swojéj ślepéj nienawiści dla cudzoziemców, w swojéj nierozsądnéj wściekłości przeciw wpływowi obcych narodów, może byłby w stanie przyjąć tę propozycyę, nie namyślając się nad jéj zgubnemi następstwami które podobny nierozsądny krok mógłby ściągnąć dla Porty. Sprawa Syryi tak daleko zaszła, że niełatwo spodziewać' się można rozwiązania jéj przez spokojne przedstawienia. Wprawdzie teraz nie przeciw chrześcianom ale przeciw druzom skierowane są gwałty żołnierzy tureckich w Libanie, ale celem wszystkich tych intryg wielkiego wezyra jest ujarzmienie razem chrześcian i druzów; zrabowanie kassy rządowéj jest pozorem użytym do osiągnienia tego celu, ponieważ ta okoliczność mogła być inną drogą załatwioną. — Obecność seraskiera w Jerozolimie nie pomogła także nic sprawie biskupstwa protestanckiego, owszém jeszcze zaszkodziła, i biskup więcéj niż kiedykolwick zdaje się, że zniżył się do położenia tolerowanego tylko prywatnego człowieka. — Wkrótce doczekamy się nowych skarg nie łatwego do uspokojenia sir Stratforda Canning, przeciw postępowaniu Tajar paszy, który od seraskiera Mustafy paszy nowe instrukcye otrzymał. Ale sir Stratford Canning nie bardzo czuje się swobodnym w swojém położeniu, ponieważ nieprzychylność porty w każdéj drobnostce stawia mu tysiące przeszkód i każda sprawa do któréj on się wmięsza, staje się jeszcze ciernistszą niż pierwéj. I tak zdaje się teraz że w sprawie greckiéj zajdzie stagnacya, a to nie z innéj jakiejkolwiek przyczyny, jak z téj, że sir Stratford Canning wziął ją pod swoją opiekę. Bez powołania się *ad ultimam rationem*, chlubne zamiary Anglii i mocarstw niemieckich względem opieki chrześcian na wschodzie, pozostaną bezowocnemi, dopóki teraźniejsza administracya pozostanie przy sterze w Konnstantynopolu.

BRAZYLIA.

Rio Janeiro 22 *Lutego*.

Energia władz rządowych pomyślne wydała owoce. Skoro tylko okręty wojenne ukazały się w Santas, i ogłoszono, że za niemi przybędzie i wojsko lądowe; przywódzcy opozycyi pobiegli do prezydenta i prosili go usilnie aby niewysłano wojska; jakkolwiek odpowidziałby cesarz, pozostaną oni zawsze w szrankach prawnych i zaręczają za spokojność prowincyi; jeden z nich Rafael Tobias Agujar były prezydent i z powodu swego znaczenia nazywany w całéj prowincyi *el Rey Tobias*, posłał własnym kosztem parопływ z tém oświadczeniem do Rio, w skutku czego rząd zaniechał wysłania wojska, i tym sposobem wszystko tymczasowo zostało uspokojone. Bezwątpienia jest to rozsądném ze strony opozycyi, że tymczasowo chce czekać aż do otworzenia posiedzeń izb, wtedy bowiem mieć będzie stanowczą większość, a jeśliby rząd odważył się rozwiązać izby, w takim razie nowe wybory przedstawiają najlepszą sposobność do podniecania niespokojności. Bo temu pewno nikt nie wierzy, że to zaręczenie opozycyi było rzetelne, że zupełnie bez skrytéj myśli, (z obu stron bezwątpienia) złożono broń. Skądże ma się wziąść zaufanie? Mężowie którzy teraz tworzą gabinet aż nadto dawno znani już są krajowi; tworzyli oni niegdyś camaryllę dom Pedra I. oni przez swoje środki dali powód do upadku pierwszego cesarza; czyliż potrafią lepiéj bronić tronu drugiego?

Z Rio Grande prawie każdy parопływ przywozi wiadomości o nowém zwycięztwie wojsk

rządowych; ale te ciągłe walki są nic nieznaczące i nie mogą zbliżyć ani na krok ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy.

Raporta z Mexyku 26 Marca donoszą że Santana ciągle stał na czele rządu z nieograniczoną prawie władzą i powiększał armię ze względu na wojnę przeciw rzeczypospolitéj texyańskiéj. Słychać, że kommissya celna radziła zniżenie całéj teraźniejszéj taryfy celnéj o jednę szóstą część, ale kiedy ta zmiana nastąpi niewiadomo.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 30 *do dnia* 31 *Maja.*

Olfinowski Wincenty, Baumann, Grodzicki Seweryn ob., Pstrokońska Katarzyna ob., Wojciechowski Kazimierz, Jordan Ludwik ob., Efimów kuryer ces. ross., Ochabowicz Stefan ob., Łodziński Jan ob., Grabowska Zuzanna, Toczewska Paulin ob., z Polski; — Zebl Lecy br., opold ob., Dembicki Mieczysław hr., Dembicki Ignacy hr., Kempiński ob., Lamolli, z Galicyi; — Mahler Ernest, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Trembicki Antoni, Rutkowski ob., Lerowski Leon, Wysocki Józef, Majewski, Wilheim, do Polski; — Karczewska Justyna, Mahler Ernest, Przybodzki ob., Wojtowska ob., Ewans ob., Ewans Alfred ob., Efimon kuryer ces. ross, Lhotak Jakób, do Galicyi; — Bandelow, Zebe Leopold ob., do Prnss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 2845.

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu

Podaje do powszechnéj wiadomości, że w myśl uchwały Senatu Rządzącego z dnia 21 b. m. i r. Nro 2542 odbędzie się w biórach Wydziału dnia 7 Czerwca r. b w godzinach przedpołudniowych publiczna *in plus* licytacya na wypuszczenie w sześcioletnią dzierżawę od dnia 1 Czerwca 1842 r. zaczynać a w dniu ostatnim Maja 1848 kończyć się mającą folwarku miejskiego Dajwor wraz z grontami i zabudowaniami do tegoż należącemi, cena do pierwszego wywołania ustanawia się w kwocie złp. 1156 jaka dotąd przez dzierżawcę tytułem rocznego czynszu była płacona, chęć licytowania mający złożą na *vadium* 1/10 część powyższej kwoty to jest złp. 115 gr. 18 o innych warunkach wiadomość w w biórach Wydziału powziętą być może.

Kraków dnia 27 Maja 1842 r.

Senator.
A. Wężyk.

(1r.) Za Sekr Wydz. F. *Girtler.*

Nro 433.

DYREKCYA DOMU PRACY

Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do publicznéj wiadomości, iż w moc uchwały Senatu Rządzącego N. 6,815 r. z. tudzież 2090 b. r. wydanych, odbywać się będzie w kancellaryi Inspektora Domu pracy na Zamku, na dniu 6 Czerwca b. r. od godziny 10 zrana publiczna licytacya sprzedaży 441 sztuk rozmaitych effektów drzewianych z rozebranego młyna pozostałych, tudzież łóżek 142, tapczanów 31, starego żelaziwa cent. 9, blachy żelaznéj cent. 1 funt. 40, bielizny grubéj cent. 2, bielizny cienkiéj cent. 3, sukiennéj odzieży cent. 1 funt. 80 i starego obuwia butów par 26, trzewików par 45; pretendenci zaopatrzeni w gotowe pieniądze w czasie i miejscu powyż oznaczonym stawić się zechcą.

Kraków dnia 19 Maja 1842 r.

Senator Prezydujący,
Szpor.

(3r.) Sekretarz *Rychlicki.*

Doniesienie prywatne.

Jeden dzień życia mojego **Andante** *à la Polacca* na Fortepian zkomponowane i dedykowane Wéj P. *Colette* z Łabęckich Prendowskiéj nabyć można w księgarni D. Friedleina exemplarz po złp. 1.

W tych dniach po raz trzeci otwarte zostaną łazienki przy Podgórzu pod Nr. 122 które po odkryciu *wody mineralnéj* nie tylko do kąpieli lecz i do picia używanéj i bardzo zaleconéj dla jéj zbawiennych skutków w rozlicznych dolegliwościach i słabościach coraz liczniéj zwiedzane bywają. Najdobroczynniéj działa ona w chorobach reumatycznych i artrytycznych, jak tego najlepszym dowodem jest wiele osób, które zwątpiwszy już o wyleczeniu swojém, nadspodziewanie w krótkim czasie zupełnie wróciły do zdrowia i odzyskały dawne siły i rzeźwość. — Cena kąpieli; Kąpiel pojedyncza fl. 1—6. Abonament czyli przedpłata na 30 kąpiel 30 fl.